

Данилюк Т.І.
К.е.н., доцент Східноєвропейський національний
Університет ім. Лесі Українки, м. Луцьк

МЕТОДИ ОПТИМІЗАЦІЇ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ ПРИ ПЕРЕХОДІ БУДІВЕЛЬНИХ КОМПАНІЙ НА АУТСОРСИНГ

Аутсорсинг набуває швидкого розвитку у всьому світі. Згідно опитування, проведеного компанією «СВР», 2000 найбільших світових компаній дедалі більше застосовують аутсорсинг як довгострокове й економічно високоефективне рішення [5]. На світовому ринку

лідерами зі споживання аутсорсингу є Сполучені Штати Америки, де послугами аутсорсингових структур користуються 70 % компаній, в країнах Європи цей показник сягає 40 %, в Україні же цей показник становить лише 5% [1].

Фінансовий сектор аутсорсингу охоплює 33% всіх контрактів і становить 26% їхньої загальної вартості, виробничий сектор – 17% і 15% відповідно, телекомунікації – 13% і 12%, ділові послуги – 9% і 12% та інші послуги – 9% і 5%. За даними дослідження Industry Week Census on manufacturing 54,9% американських компаній використовують аутсорсинг у виробництві й 43,8% в обслуговуванні устаткування [6]. У Великобританії на аутсорсинг передані усі інформаційні системи податкових відомств, а у США за допомогою аутсорсингу відбувається збір федеральних податків. До компаній, які активно використовують аутсорсинг відносять: Celestica (Канада); Flextronics (Сінгапур); manufacturers Services Ltd, Solectron, Sanmina/SCI, Jabil Circuit, Benchmark Electronics, Biosystems, ACT Manufacturing (США); Elcoteq Networks Oy (Фінляндія) [6].

Загалом на українському ринку прослідковується тенденція до підвищення попиту на аутсорсинг. Ватро зазначити, що Україна, за підсумками 2015 року, піднялася на 17 позицій в глобальному рейтингу аутсорсингу Global Services Location Index і тепер займає 24 місце [2].

В Україні також зростає і кількість компаній, що надають послуги з аутсорсингу. Міжнародна асоціація аутсорсингу IAOP (International Association of Outsourcing Professionals) виставила на огляд рейтинг найкращих у світі постачальників послуг аутсорсингу The Global Outsourcing 100. У 2014 р. в 100 кращих країн увійшли тільки 4 компанії з офісами в Україні, в у 2016 р. – 10 компаній [3].

Сфера застосування аутсорсингу в Україні постійно розширюється, створюючи цим гнучкий підхід до рішення певних проблем. Згідно досліджень, які проведені TNS в 2010 році, найбільш популярними сферами в аутсорсингу у світі є бухгалтерський облік (55 % підприємств) та інформаційні технології (30 % підприємств) [7]. Галузевий спектр аутсорсингу також включає: транспортні перевезення, пошук та відбір кадрів, рекламні послуги, обробку інформації, розробку проектів, послуги складування та інше.

Найбільшим попитом користуються аутсорсери, які діють в галузі інформаційних послуг (85 % компаній-користувачів ІТ-послуг). Не на останньому місці і аутсорсери, що обслуговують будівельні компанії. Частка компаній-користувачів будівельних послуг складає 10 %.

Будівельна галузь є однією із головних, яка дає можливість у часи економічної кризи вивести країну з кризового стану, завдяки тому, що розвиток будівництва дає поштовх для розвитку багатьом суміжним галузям [8].

Аналізуючи будівельний ринок України в плані наповнення інвестиціями, Юрий Пелих відмітив: «Будівництво промислових об'єктів практично відсутнє, бо таке будівництво потребує великих інвестицій, держава не зацікавлена сьогодні у будівництві великих промислових об'єктів, а інвестор в нинішній економічній ситуації в Україні навряд ризикне вкладати великі кошти... Будівництво соціальної інфраструктури (школи, садочки тощо) повністю залежить від фінансового наповнення місцевих бюджетів, від бажання місцевої влади і економічної ситуації, що дозволяла б розгорнути відповідну програму будівництва... Будівництво комунальної інфраструктури знову залежить від наповнення місцевих бюджетів і від держави на стратегічних напрямках... Будівництво житла – це сьогодні той напрямок, завдяки якому виживає будівельна галузь в Україні. Основний інвестор у нас – це населення і ми відчуваємо попит...» [8].

Такий стан будівельної галузі змушує підприємства утримувати конкурентні позиції, підвищувати якість робіт і послуг, фокусувати увагу на інноваціях та запроваджувати дієві інструменти управління. Таким інструментом управління в будівельній галузі виступає аутсорсинг.

Аутсорсинг в будівництві – це стратегічне рішення компанії про передачу сторонній організації на виконання окремих функцій, напрямків бізнес-процесів з метою підвищення якості, зниження витрат, часу виконання робіт [4].

Однак, на вітчизняному ринку будівельної галузі аутсорсингова діяльність розвинута недостатньо. Однією з причин є відсутність досвіду у прийнятті рішення про перехід компанії на аутсорсинг.

Прийняття такого рішення завжди викликає зміни в діяльності компанії. Як відомо, будь-яка зміна зустрічає опір. Причинами опору змінам можуть бути: необізнаність, невизначеність, страх переходу на аутсорсинг, відчуття втрати, сприйняття ситуації по різному та особисті інтереси окремих працівників. Для керівництва перехід на аутсорсинг є шансом зменшити витрати та підвищити якість, а для працівників – є загрозою втрати роботи, посади і статусу. Тому, рішення про перехід на аутсорсинг дається керівництву компанії досить нелегко. Це є складне комплексне завдання, що відноситься до стратегічної діяльності компанії. Для того, щоб прийняти таке рішення однієї волі керівництва компанії недостатньо. Головним при переході на аутсорсинг є те, що будівельна компанія чітко повинна проаналізувати сукупність своїх завдань, чітко співставити їх зі стратегічними цілями та визначити обсяг робіт, які варто передати організації-аутсорсеру. Тобто, процедура переходу на аутсорсинг повинна вмещувати в собі певні етапи. При виконанні всіх етапів процесу переходу на аутсорсинг, сам аутсорсинг, що базується на принципі партнерства, є вигідним як для будівельної компанії так і для аутсорсера. Особливістю цього процесу є те, що обидві компанії концентрують свої зусилля на основних видах діяльності і, в результаті чого, задоволеними є запити споживачів та інтереси обох компаній. В цілому це безболісний і простий перехід [1].

Отже, можна з впевненістю передбачити, що в майбутньому попит будівельних компаній на послуги аутсорсингу буде зростати незважаючи на ризики, пов'язані із його застосуванням. Тому, подальші дослідження варто спрямовувати на вивчення ризиків аутсорсингової діяльності та шляхів регулювання їхнього впливу на діяльність будівельної компанії.

Список використаних джерел:

1. Аутсорсинг – економия или утечка информации? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ubr.ua/business-practice/innovation-in-business/outsorsing--ekonomiia-ili-utechka>.
2. Україна поднялась в глобальном рейтинге аутсорсинга. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ubr.ua/business-practice/laws-and-business/ukraina-podnialas-v-globalnom>.
3. Украинцы попали в рейтинг лучших поставщиков аутсорсинга. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ubr.ua/ukraine-and-world/technology/ukraincy-popali-v-reiting-luchshih>.
4. Маркетинг в строительстве. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://konspekts.ru/marketing/marketing-v-stroitelstve/>.
5. Новітній маркетинг: навч. посібн. / Є.В. Савельєв, С.І. Чеботар, Д.А. Штефаніч та ін.; За ред. Є.В. Савельєва. – К.: Знання, 2008. – 420 с.
6. Тищенко О. М., Хаустова В. Є. Аутсорсинг як фактор ефективності підприємств будівельної галузі / О. М. Тищенко, В. Є. Хаустова // Проблеми економіки. – 2012. – № 4 : Економіка та управління підприємствами. – С. 129-135.
7. PriceWaterhouseCoopers - MindLink Риски, связанные с аутсорсингом бухгалтерского учета и ИТ-систем. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.mindlink.lv/ru/aktuali/IT_riski
8. Аналіз будівельної галузі за 25 років Незалежної України, про проблеми та плани на майбутнє розказали під час прес-конференції напередодні Дня будівельника. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://volynrada.gov.ua/masmedia/budivnitstvo-tse-barometr>.